

บทที่ 6

การสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการพิพิธภัณฑ์ของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดลำปาง” มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมของจังหวัดลำปางรวมถึงรูปแบบวิธีการจัดแสดงตลอดจนการบริหารจัดการ สภาพปัญหาของพิพิธภัณฑ์วัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปางว่าพิพิธภัณฑ์ของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีปัญหาส่วนใดที่ส่งผลให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเป็นแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดลำปาง จากการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจึงทำให้ทราบถึงปัญหาของการจัดการพิพิธภัณฑ์ของวัด ผนวกกับการเก็บข้อมูลภาคเอกสารและภาคสนาม จึงสามารถได้คำตอบไปในแนวทางการศึกษา การเสนอรูปแบบวิธีการในการจัดการพิพิธภัณฑ์ของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดลำปางต่อไป

6.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่าขั้นตอนในการดำเนินการ การเสนอรูปแบบและวิธีการจัดการพิพิธภัณฑ์ของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เสนอไปตามหลักการทางวิชาการ ผลที่ได้จากการศึกษา คือ วิธีการจัดการพิพิธภัณฑ์ของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ให้ประสบความสำเร็จเป็นแหล่งเรียนรู้ และความเพลิดเพลิน ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน การปรับปรุงการจัดแสดง (Exhibition) ที่ผู้ศึกษา ได้เสนอแนวทางไว้ นั้น ได้มาจากการศึกษาวิเคราะห์ ที่ผู้ศึกษาเห็นว่า มีความเหมาะสม และสมควรที่จะปรับตามแนวคิด ทฤษฎี และหลักการของการจัดการพิพิธภัณฑ์ที่เป็นสากล ผลการสำรวจและเก็บข้อมูลพบว่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปางมีพิพิธภัณฑ์ของวัด จำนวน 8 แห่งผู้ศึกษาได้ศึกษาตัวอย่าง (Sample) พิพิธภัณฑ์ของวัดในเขต

อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 3 แห่ง เพื่อทำการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่พิพิธภัณฑวัดลำปางกลาง ตะวันออก ตำบลชมพูพิพิธภัณฑสถานเขลางคนคร วัดพระเจดีย์ชาวหลัง ตำบลต้นธงชัย และ พิพิธภัณฑสถานแห่งลานนา วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม พบว่าพิพิธภัณฑของวัดในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดลำปาง มีสภาพปัญหาของการจัดการทั้งในด้านการบริหารจัดการและการจัดแสดงที่ทำให้ ไม่บรรลุเป้าหมายของการเป็นแหล่งเรียนรู้และความเพลิดเพลินตามหลักการของพิพิธภัณฑ ผู้ ศึกษาจึงทำการศึกษาเพื่อหารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการพิพิธภัณฑของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปางให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นแหล่งเรียนรู้และความเพลิดเพลินตามแนวคิด หลักการสากลของการจัดการพิพิธภัณฑสถานคั้งนี้ คือการปรับปรุงการจัดแสดงพิพิธภัณฑของวัดใน ท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง และการบริหารจัดการพิพิธภัณฑของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปางอย่างมีส่วนร่วม ผู้ศึกษาจึงได้เสนอตัวแบบ (Model) ของการจัดการพิพิธภัณฑของวัด ในท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดลำปาง โดยยกตัวอย่างกรณีพิพิธภัณฑสถานแห่งลานนา วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม มาศึกษาเพื่อเสนอ รูปแบบของการจัดการพิพิธภัณฑของวัด โดยมีการวางหัวข้อเรื่องการจัดแสดง (Exhibition Title) การเสนอโครงเรื่อง การกำหนดเนื้อหาหลักของการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ วัดอุประสงค์และขอบเขตการจัดแสดงเพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถเรียนรู้เข้าใจประวัติศาสตร์และมรดก วัฒนธรรมที่เป็นลำปาง โดยจัดเรียงเรื่องราวและลำดับเนื้อเรื่องการนำเสนออย่างเป็นขั้นตอน และ กำหนดแนวทางของเรื่องและบทนิพนธ์การ (Manuscript and Editing)ผู้เข้าชมสามารถเข้าใจเนื้อหาที่ พิพิธภัณฑต้องการสื่อได้ง่าย ซึ่งผลการศึกษาคั้งกล่าว จะเป็นตัวแบบ (Model) พิพิธภัณฑของวัดใน ท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ต่อไป

6.3 ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการศึกษาคั้งนี้เป็นข้อเสนอรูปแบบวิธีการจัดการพิพิธภัณฑของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง คงไม่เกิดประโยชน์ หากพิพิธภัณฑของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัด ลำปาง ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดลำปาง อันอุดมไปด้วยวัตถุทาง วัฒนธรรมและของสะสมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ ประเพณีของท้องถิ่นอันกระจายอยู่ตาม พิพิธภัณฑของวัด ขาดการบริหารจัดการให้พิพิธภัณฑของวัดสามารถทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมรวมถึงการจัดแสดงซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของพิพิธภัณฑผู้ ศึกษาเสนอแนะว่า พิพิธภัณฑของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ควรได้รับการบริหาร จัดการอย่างมีส่วนร่วม ส่วนของการปรับปรุงรูปแบบวิธีการจัดแสดงพิพิธภัณฑของวัด โดยการเปิด โอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นให้แสดงความเห็นเพื่อกำหนดเนื้อหาในการนำเสนอ ซึ่งอาจจัดกิจกรรม

เสวนา ชวนคุยเรื่องพิพิธภัณฑสถานผ่านภาพถ่ายเก่า หรือสิ่งของต่างๆที่มีอยู่ในพิพิธภัณฑสถานให้เป็นตัวเล่าเรื่อง การขับเคลื่อนกิจกรรมทางพิพิธภัณฑสถานในลักษณะดังกล่าว ผู้ศึกษามีความเห็นว่าสามารถขยายผลองค์ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนในท้องถิ่นมีความเข้าใจในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑสถานของวัดในท้องถิ่นมากขึ้น และส่งผลให้การบริหารจัดการพิพิธภัณฑสถานของวัดในท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved